

Bir hojaýynyň öz gullaryny synaýşy hakynda hekaýat

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 21 январа, 2025

Bir hojaýynyň öz gullaryny synaýşy hakynda hekaýat Bir
hojaýynyň öz gullaryny synaýşy hakynda hekaýat

Birçak bir hojaýyn bazara gelen,
Iki sany arzan gul satyn alan.

Hijisinem tanamansoň idili,
Synap görmek üçin öz harydyny,

Olaň ikisinem gezek-gezegne
Gepledip görmegi düwdi ýüregne.

Aslynda, gep diýlip at berlen zada
Dürli hili garaýyş bar dünýäde.

Olaryň käbiri – asaldan süýji.
käbirisi bolsa – zäherden ajy.

Ol gowumy, erbet – gerlip öňünde,
Örtüp durýar näme bolsa göwünde.

Söz käte zäherdir, kä hazynadyr,
Onuň parhyn bilýän kişi danadyr.

Gullaň biri juda suhangöýmişin,
Ol söze başlapdyr dik tutup başyn.

Her sözünüň manysydyr saldamy
Haýrana goýupdyr diňlän adamy.

Ýolumyz tekiz däl – çarkandak, kötel,
Haýsy kişi ondan büdremän öter?

Gurhany okasaň päk yhlas bilen,

Bilersiň nirde çyn, nirede ýalan.

Dogry garap başarmasaň her zada,
Goşa görnüp biler asmanda Aý-da.

Şol Aýlaň birisi sowala meňzär,
Beýlekisi oňa jogaba meňzär.

Hakykaty biljek bolsaň sen eger,
Herki zada dogry gara, dogry gör.

Söhbet edýän wagtyň bir kişi bilen,
Eşidýän zatlaryň çynmy ýa ýalan –

Köre-kör uýaýman näme eşitseň,
Gowy bor her sözün anygna ýetseň.

Eşideniň bolmaz göreniň deýin...
Başky gürrüňime gaýdyp geleýin.

Gepine diň salyp hojaýyn indi,
Akyllly gul alanyna begendi.

Hojaýyn çagyrdy ikinji guly,
Ol edil ýanynda daýandam welin,

Alyp onuň porsy, ýakymsyz ysyn,
Ýüz-gözüni çytyp, üýtgetdi tüýsün.

Bazardaky şonça gullaň içinden
Ony alanyna ökûýüňdi çyndan.

Burnun towlap, diýdi: «Haýyşym saňa,
Menden biraz daşyrakda dursana.

Aýrar ýaly bu ýigrenji ysyňy,
Tebibe görkezsek näderkä seni?

Gürrüň berip öz hünäriň hakynda,
«Hatdat boldum» diýipdiň bir gepiňde.

Garamazdan erbet ysyň baryna,
Begenýän men seniň bu hünäriňe.

Bite gahar edip, ýorgan otlaýan
Edýändir hemişe özüne zyýan.

Diýýän saňa – öz wepaly gulamma,
Gowuja ýuwnup gel git-de hammama!»

Soň birinji gula ýüzlendi: «Indi
Kalbym seniň bilen söhbete bendi.

Bilýän halallygňy, kalbyň päkdigni,
Gullaň arasynda taýyň ýokdugny.

Saňa oň garaýşy başga düýpden,
Gömdi seň üstüňi dürli aýypdan.

Onuň sen hakdaky sözlerniň baryn
Hut özüm-ä töhmet hasap edýärim».

Gul diýdi: «Dostuma beled-ä menem,
Oňa arassa kalby göýä bir çemen.

Gönümeldir, hiç bir öwrümi ýokdur,
Dogruçyldyr, ýalan gürrüňi ýokdur.

Hemişe hoşgylaw, oňat pällidir,
Eýsem, ol adamyň gowsy dälmidir?

Köpden bäri tanyş, ýetik men teýne,
Onuň dogup-döräp ýasalşy şeýle.

Oň üçin özümi oda urar men,
Dostumy penalap, döşüm gerer men.

Ol men hakynda-da ýalan sözlemez,
Aýbymy-da göni aýdar, gizlemez.

Adam asla öz aýbyny bilmeýär,
Aýdaýsaňam, haýran galyp, geňleýär.

Ýöne başga birne keseden bakan
Oň kemin has gowy saýgarar eken.

Näçe synlasak-da özgeleň ýüzün,
Öz keşbimiz göze görnenok biziň».

«Dur, seň sözleň çökder akyl ýeterden»
Diýip, guluň sözün böldi ol birden.

Soň hojaýyn ýüzlendi öz guluna:
«Degýäňmi, degeňok beren puluma,

Ony sözlerinden aňaryn meger,
Maňa dostuň aýby hakda gürrüň ber!»

«Gönümellik onuň aýbynyň biri,
Kalbyndaky sözleň dilinde bary.

Oň ýene şeýleräk bir gylygy bar:
Hak iş üçin janyn bermäge taýýar.

Kä adamlar sähel ömri galanda,
Has dogrusy, öldüm-öldüm halynda.

Ömürlerniň paýawlanyn bilýärler,
Ýagşy kişi boljak bolan bolýarlar.

Görseňiz gözbaşdan gaýdýan suwy,
Derýa bolup, deňze guýmak arzuwy.

«Özüne nämeleň garaşýanyny
Biler her kim diňe Kyýamat günü.

Derňäp ähli günä, sogaplaryny,
bererler mynasyp jogaplaryny».

Diýip, Pygamberimiz birçak aýdypdyr,
Oň sözüne ten bermezlik aýypdyr.

Biz köp wagt Haky unudyp, ýene
Bil baglaýas onuň rehmetine.

Belki-de siz bilýänsiňiz guwwasyň,
Dür tapmak ugrunda edýän yhlasyn. Goşgular